

Захирлын 2024 оны 04 дүгээр сарын 29-ны өдрийн
А/25 тоот тушаал

ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, УРЛАЛЫН ПОЛИТЕХНИК КОЛЛЕЖИЙН ЧАНАРЫН ДОТООД

БАТАЛГААЖУУЛАЛТ, ХЯНАЛТ, ШАЛГАЛТЫН ЖУРАМ¹

УУПК-УББ-ЖУ-04-2024

Чанарын дотоод баталгаажуулалт, хяналт шалгалтын зорилго нь Үйлдвэрлэл, Урлалын Политехник Коллежийн сургалтын үйл ажиллагаа, үзүүлж байгаа ажил, үйлчилгээ нь Монгол Улсын хууль тогтоомж, Ерөнхийлөгчийн зарлиг, Засгийн газрын шийдвэр, эрх бүхий бусад байгууллага, албан тушаалтны болон байгууллагын өөрийн гаргасан шийдвэрт нийцэж байгаа эсэхэд хяналт тавьж илэрсэн зөрчил, дутагдлыг арилгуулах замаар хууль тогтоомж, стандартыг хэрэгжүүлж, үүсэх эрсдлийг тодорхойлж захирлыг зөвлөмжөөр хангахад оршино.

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

1.1. Чанарын дотоод баталгаажуулалт, хяналт шалгалтыг зохион байгуулахдаа энэхүү журам болон Монгол Улсын Боловсролыг Ерөнхий Хууль², Мэргэжлийн болон Техникийн боловсрол сургалтын тухай хууль³, Ерөнхийлөгчийн зарлиг, Засгийн газрын тогтоол⁴, Олон Улсын ISO стандарт, эрх бүхий бусад байгууллага, албан тушаалтан, Үйлдвэрлэл, Урлалын Политехник Коллежоос нийтээр дагаж мөрдүүлэхээр гаргасан сургуулийн дүрэм, хөдөлмөрийн хамт олны дотоод журам болон бусад шийдвэрийг удирдлага болгоно.

¹ Төрийн хяналт шалгалтын тухай 13.1 Байдлуудад, аж ахуйн үзэмж нь эрх бусад нь холбоосын хууль тогтоомж, Ерөнхийлөгчийн зарлиг, Засгийн газрын шийдвэр, эрх бүхий бусад байгууллага, албан тушаалтны болон байгууллагын өөрийн гаргасан шийдвэрт нийцэж байгаа эсэхэд хяналт тавьж илэрсэн зөрчил, дутагдлыг арилгуулах замаар хууль тогтоомж, стандартыг хэрэгжүүлж, үүсэх эрсдлийг тодорхойлж захирлыг зөвлөмжөөр хангахад оршино.

² Монгол Улсын Боловсролын ерөнхий хууль 35.7. Боловсролын сургалтын байгууллага дотлоо чанарын баталгаажуулалтыг хэрэгжүүлнэ.

³ Мэргэжлийн болон Техникийн боловсрол сургалтын тухай хууль 8-р зүйл. Чанарын баталгаажуулалт

⁴ Монгол Улсын Засгийн газрын 2011 оны 311 ахуйн тухай. Аж ахуйн үзэмж, байгууллагын үйл ажиллагаа, дотлоо хяналт шалгалтын ажлын байдал, үйлдвэрлэл.

1.2. Чанарын дотоод баталгаажуулалт, хяналт шалгалт нь ил тод, шударга, бодитой

байж хөндлөнгийн аливаа нөлөөллөөс ангид байх зарчимд үндэслэнэ.

1.3. Чанарын дотоод баталгаажуулалт нь хяналт шалгалтыг зохих хууль, журмын хүрээнд боловсруулж захирлын баталсан төлөвлөгөө, удирдамжийн дагуу политехник коллежийн үйл ажиллагааг бүрэн хамруулан явуулна.

1.4. Чанарын дотоод баталгаажуулалт, хяналт шалгалтыг тодорхой бус гомдол, нэр, хаяггүй мэдээллээр явуулахыг хориглоно.

1.5. Чанарын дотоод баталгаажуулалт, хяналт шалгалтын шинжилгээ дүгнэлт, тайлан, илтгэх хуудас, зөвлөмж, шаардлага нь ил тод нээлттэй байна.

Хоёр: Чанарын дотоод баталгаажуулалт, хяналт шалгалтын чиглэл:

2.1. Хууль тогтоомж, стандарт, заавар, нийтээр дагаж мөрдөх дүрэм, журмын хэрэгжилт болон политехник коллежийн хуулиар хүлээсэн үүрэг, хариуцлагын хэрэгжилтэд тавих хяналт шалгалт;

2.2. Ажил үйлчилгээний чанарт тавих хяналт шалгалт; үүнд:

2.2.1. Чанарын менежментийн тогтолцооны хэрэгжилтэд хяналт тавих

- ✓ Чанарын бодлого, зорилтын хэрэгжилтэд шинжилгээ хийх, дүгнэлт гаргах
- ✓ Дотоод аудит зохион байгуулах

2.2.2. Сургалтын чанар, үр дүнд шинжилгээ хийх, дүгнэлт гаргах;

- ✓ Сургалтын хөтөлбөр /чадамж/-ийн хүрээнд чанарын үнэлгээ хийх, сайжруулалтыг хянах, шинжилгээ хийх;
- ✓ Багшийн ур чадвар, гүйцэтгэлд үнэлгээ хийх, зөвлөмж хүргэх;

2.2.3. Сургалт зохион байгуулахад үзүүлж буй туслах үйлчилгээний чанар, хүртээмжид шинжилгээ хийх, дүгнэлт гаргах;

2.3. Сургалт үйлчилгээний үр дүнгийн талаар багш, суралцагчид, төгсөгчид, ажил олгогчдоос судалгаа авах, шинжилгээ хийх, дүгнэлт гаргах; үүнд:

- ✓ Сургуулийн үйл ажиллагааны талаар
- ✓ Хөтөлбөрийн хүртээмж, чанарын талаар
- ✓ Багшийн үйл ажиллагааны чанарын талаар

2.4. Хөдөлмөрийн нөхцөл, аюулгүй ажиллагаа, эрүүл ахуйн шаардлага, сургуулийн дүрэм, хөдөлмөрийн хамт олны дотоод журмын биелэлтэд тавих хяналт шалгалт;

- 2.5. Өмчийн бүртгэл тооцоо, ашиглалт, хадгалалт, хамгаалалт, политехник коллежийн өмч хамгаалах байнгын зөвлөлийн үйл ажиллагаанд тавих хяналт шалгалт;
- 2.6. "Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай" хуулийн 7.7-д анхан шатны нотлох баримтгүй ажил гүйлгээг бүртгэл тайланд тусгахыг хориглосон заалт, Шилэн данс, ил тод байдалд тавих хяналт шалгалт.

Гурав: Чанарын дотоод баталгаажуулалт, хяналтын ажилтны ажлын чиг үүрэг

3.1. Чанарын дотоод баталгаажуулалт, хяналт шалгалтыг зохион байгуулах үүргийг дотоод чанарын баталгаажуулалт хариуцсан ахлах ажилтан (цаашид "ДЧБХА ажилтан" гэх) гүйцэтгэнэ.

3.2. ЧДБХА ажилтан нь Политехник коллежийн удирдлагад шууд захирагдах бөгөөд зохион байгуулалтын хувьд бусад бүтэц, нэгжээс хараат бус байна.

3.3. ЧДБХА ажилтан нь сургалтын байгууллагын эрхэлж байгаа үйл ажиллагааны чиглэлээр боловсрол, мэргэжил эзэмшиж мэргэшсэн, ажлын дадлага туршлагатай байна.

3.4. ЧДБХА ажилтан нь Политехник коллежийн үйл ажиллагааны онцлог, үйлчилгээний чиглэл, хэмжээ, зохион байгуулалтын бүтэц, харьяалагдах нэгж, объектын тоог харгалзан тухайн жилд хийх чанарын баталгаажуулалт, хяналт шалгалтын ажлын тусгайлсан төлөвлөгөөг боловсруулан захирлаар батлуулан мөрдөж ажиллана.

3.5. Чанарын баталгаажуулалт, хяналт, шалгалтын хамрах хүрээ, эрсдлийн түвшнээс шалтгаалан захирлын тушаалаар ажлын хэсэг байгуулан ажиллана.

3.6. ЧДБХА ажилтан нь чанарын баталгаажуулалт, хяналт шалгалтын ажлын дүн, авсан арга хэмжээний талаар улиралд нэгээс доошгүй удаа Политехник коллежийн захирлын зөвлөлөөр хэлэлцүүлж, шаардлагатай бол шийдвэр гаргуулан хамт олонд мэдээлнэ.

3.7. ЧДБХА ажилтан нь захирлын баталсан удирдамжийн дагуу дотоод хяналт шалгалт, аудитыг гүйцэтгэнэ.

3.8. ЧДБХА ажилтан нь дараахь нийтлэг эрх, үүрэгтэй байна:

- 3.8.1. Зохих удирдамж, төлөвлөгөөний дагуу чанарын дотоод баталгаажуулалт, хяналт шалгалтыг гүйцэтгэж, дүнг тайлагнах;
- 3.8.2. Чанарын дотоод баталгаажуулалт, хяналт шалгалт явуулахдаа Политехник коллежийн захиралтай шууд харилцаж, багш, ажилтнуудаас шаардлагатай мэдээ, судалгаа гаргуулах, холбогдох ажилтны ажилтай танилцах, үнэлэх, илэрсэн зөрчил, дутагдлын талаар тайлбар гаргуулах;
- 3.8.3. Илэрсэн зөрчил, дутагд, үл тохирлын шалтгаан нөхцөлийг тодруулан зөрчлийг арилгуулах, дахин гаргуулахгүй байх талаар арга хэмжээ авах;
- 3.8.4. Шаардлагатай бол илэрсэн зөрчил, дутагдал, үл тохирлын шалтгаан нөхцөлийг арилгах асуудлаар болон зөрчил гаргасан этгээдэд хариуцлага ногдуулах талаар захиралд санал тавьж шийдвэрлүүлэх;
- 3.8.5. Хууль тогтоомж, Ерөнхийлөгчийн зарлиг, Засгийн газрын шийдвэр, нийтээр дагаж мөрдөх хэм хэмжээ тогтоосон эрх зүйн актыг өөрийн байгууллагад сурталчлах, хэрэгжүүлэх талаар сургалт зохион байгуулах;
- 3.8.6. Хяналт шалгалтын явцад илэрсэн зөрчлийг арилгах, урьдчилан сэргийлэх талаар мэргэжил арга зүйн зөвлөгөө өгөх;
- 3.8.7. Холбогдох дүрэм, журам, байгууллагын стандартыг боловсронгуй болгох талаар судалгаа, дүгнэлт гаргах;
- 3.8.8. Чанарын дотоод баталгаажуулалт хяналт шалгалтын үр нөлөө болон мэргэжлийн чадавхийг дээшлүүлэх зорилгоор хөндлөнгийн хяналтын байгууллагаас мэргэжил арга зүйн зөвлөгөө авах, зөрчлийг нь арилгаж чадахгүй асуудлыг хууль хяналтын эрх бүхий байгууллагад тавьж шийдвэрлүүлэх, хамтран ажиллах талаар санал боловсруулан захиралд танилцуулах;
- 3.8.9. Политехник коллежийн үйл ажиллагаанд учирч болзошгүй эрсдэл, холбогдох хууль тогтоомж, дүрэм журам, стандартын хэрэгжилт болон зөрчлийн талаар захирлын мэдээллээр хангах;

3.8.10. Хийсэн хяналт шалгалтын талаар бүртгэл хөтөлж, дүгнэлт гарган мэдээллийн сан бүрдүүлэх;

3.8.11. Чанарын дотоод баталгаажуулалт, хяналт шалгалтаар хүний амь нас, эрүүл мэнд, нийгэм болон хүрээлэн байгаа орчны аюулгүй байдалд шууд буюу шууд бусаар ноцтой аюул, хор хохирол учруулж болохуйц нөхцөл байдал үүссэн нь тогтоогдвол түүнийг арилгах арга хэмжээг нэн даруй авч, эрх бүхий байгууллагад мэдэгдэх.

3.9. Энэ журмын 3.7-д зааснаас бусад эрх, үүргийг Политехник коллежийн "Хөдөлмөрийн хамт олны дотоод журам"-д тусгана.

3.10. Энэхүү журмын 3.7-д заасан эрх, үүргийг хэрэгжүүлэхтэй холбогдуулан дотоодчанарын баталгаажуулалт, хяналт шалгалтын ажилтанд аливаа дарамт, шахалт үзүүлэх, үйл ажиллагаанд нь хөндлөнгөөс нөлөөлөхийг хориглоно.

Дөрөв: Байгууллагын чанарын дотоод баталгаажуулалт, үйл ажиллагаанд тавих хяналт шалгалт

4.1. Политехник коллежийн хэмжээнд мөрдөгдөх дүрэм журмуудыг Монгол улсын хууль тогтоомж, Чанарын менежментийн тогтолцоог хэрэгжүүлэхтэй нийцүүлэх, хууль тогтоомж, стандарт, удирдах дээд байгууллагын шийдвэр, байгууллагын дүрэм, журам, заавар, даргын тушаал, шийдвэрийн биелэлтэнд хяналт тавих.

4.2. Политехник коллежийн дотоод үйл ажиллагааны ажил хэрэгч, шуурхай байдалд байнгын хяналт тавьж, зарчимч шаардлага, шударга шүүмжлэлийг дээдлэн, хөдөлмөрийн хамт олны дотоод журам, албан тушаалын тодорхойлолтод заасан шаардлагын биелэлтэнд хяналт тавих.

4.3 Политехник коллежийн үйл ажиллагааны жилийн төлөвлөгөө, түүний хэрэгжилт, сургалт, ажил үйлчилгээний чанар, түүнд хийсэн шинжилгээ, дүгнэлт нь эрх зүйн баримт бичигтэй хэрхэн нийцэж байгаад дүгнэлт гаргах.

Тав. Санхүүгийн үйл ажиллагаанд тавих дотоод хяналт.

5.1. Санхүүгийн хяналтыг Монгол Улсын Засгийн газрын 2012 оны 129-р тогтоолоор батлагдсан "Байгууллагын дотоод аудитын дүрэм"-ийг удирдлага болгон дараах чиглэлээр явуулна.

Үүнд:

- 5.1.1. Байгууллага, нэгжийн өмч хөрөнгийн хадгалалт, хамгаалалт, ашиглалтын байдал,
- 5.1.2. Анхан шатны болон нягтлан бодох бүртгэлийн аргачлал, заавар, журам, стандартын хэрэгжилт
- 5.1.3. Төсвийн төлөвлөгөө, гүйцэтгэл, зардлын нормын мөрдөлт
- 5.1.4. "Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай" хуулийн 7.7-д анхан шатны нотлох баримтгүй ажил гүйлгээг бүртгэл тайланд тусгахыг хориглосон заалт,
Төсвийн шилэн дансны мэдээлэл
- 5.1.5. Чанарын менежментийн тогтолцооны хэрэгжилт, шаардлага

Зургаа. Авах арга хэмжээ, хвлээх хариуцлага.

- 6.1. Чанарын дотоод баталгаажуулалт, хяналт шалгалтын үр дүнг захирлын зөвлөлийн хурлаар хэлэлцүүлж, зохих шийдвэрийг гаргуулна.
  - 6.1.1. Менежментийн тогтолцоог хэрэгжүүлэх хүрээнд хийсэн дотоод аудитын дүгнэлт, тайланг захирлын зөвлөл болон дотоод аудитын багийн өргөтгөсөн хурлаар хэлэлцүүлж шийдвэр гаргана.
  - 6.1.2. Хяналт шалгалт, аудитын явцад илэрсэн зөрчил, үл тохирлыг арилгах, зөрчлийн улмаас байгууллагат учирсан хохирлыг барагдуулах ажлыг зохион байгуулж залруулах арга хэмжээ авна.
  - 6.1.3. Хөдөлмөрийн гэрээгээр болон албан тушаалын тодорхойлолтод заасан ажил үүргээ хангалтгүй биелүүлсэн, байгууллагат мөрдөж байгаа дүрэм, журам, зааврыг зөрчсөн, хугацаатай үүрэг даалгаврыг хугацаанд нь биелүүлээгүй ажилтнуудад Хөдөлмөрийн тухай хууль болон хөдөлмөрийн хамт олны дотоод журамд заасны дагуу сахилгын шийтгэл ногдуулах саналыг политехник коллежийн захиралд хүргэнэ.